

การจัดการเรียนรู้ เรื่อง การประยุกต์ใช้แนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โดยวิธีการสอนแบบร่วมมือ

Learning Management on the Application of the Concept of
Sufficiency Economy Philosophy Social Studies, Religion and Culture
Learning Group, Grade 5 by Means of Cooperative Teaching

ศิริรัตน์ ยศศิริ, สิริพัฒน์ ลาภจิตร, อธิวัตร ศรีสมบัติ

Sirirat Yotsiri, Siripat Labjit, Ittiwat Srisombat

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

Faculty of Humanities and Social Sciences, Surindra Rajabhat University

E-mail: 60454000303@srnu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การประยุกต์ใช้แนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การประยุกต์ใช้แนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เชิงปริมาณและเชิงทดลอง กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 22 คน วิธีการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง ใช้เวลาเรียน 6 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสังเกต แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจ ข้อมูลเชิงคุณภาพวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา ข้อมูลปริมาณวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การจัดการเรียนรู้ เรื่อง การประยุกต์ใช้แนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ ผู้วิจัยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีการชี้แจงกิจกรรมการเรียนการสอน แบ่งกลุ่มย่อย แบ่งหน้าที่ภายในกลุ่ม ร่วมกันทำงานกลุ่ม นำเสนองานกลุ่ม ประเมินกันเองและครูประเมินการเรียนรู้
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 คะแนนก่อนเรียนร้อยละ 61.59 คะแนนหลังเรียนร้อยละ 89.32
3. ผลวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจ ด้านกระบวนการเรียนรู้มากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.34 รองลงมา คือ

ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้ค่าเฉลี่ย 4.31 และ ด้านเนื้อหา ค่าเฉลี่ย 4.24 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวัดและประเมินผล ค่าเฉลี่ย 4.17 โดยสรุปนักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.23

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้, เศรษฐกิจพอเพียง, กลุ่มสาระการเรียนรู้, การสอนแบบร่วมมือ

Abstract

The purposes of this research were: 1) study learning management on the application of the concept of the Sufficiency Economy Philosophy. 2) study academic achievement on the application of the concept of the Sufficiency Economy Philosophy. Social studies learning group Religion and culture. 3) Study student satisfaction with learning management. It is a mixed methods research. Using qualitative research methods Quantitative and experimental sample group 22 Grade 5 students. A specific random sampling method took 6 hours to complete. The research tools included observation forms and learning management plans. Academic achievement test and satisfaction questionnaire Qualitative data were analyzed for content analysis. Quantitative data were analyzed using computers. Statistics used in Data analysis included percentages, means, and standard deviations.

The research results found that:

1. Learning management on the application of philosophy concepts sufficiency economy Using cooperative teaching methods the researcher used cooperative learning activities. Teaching and learning activities are clarified. Divide into subgroups Divide duties within the group work together in groups Group presentation Evaluate each other and teachers evaluate learning.

2. Academic achievement the average after studying was higher than before studying. Statistically significant at the .05 level. Score before study was 61.59%, score after study was 89.32%.

3. Analysis of student satisfaction with cooperative learning. It was found that the students were satisfied. The learning process aspect was the most with an average of 4.34, followed by media and learning equipment with an average of 4.31 and the content aspect had an average of 4.24 and the aspect with the lowest average was the measurement and evaluation aspect

with an average of 4.17. In summary, students were satisfied at a high level with an average of 4.23.

Keywords: Learning Management, Sufficiency Economy, Learning Subject Groups, Collaborative Teaching

1. บทนำ

หลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ นั้น จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะหลายประการ ช่วยให้มีความสามารถในการสื่อสาร มีความสามารถในการคิด และมีความสามารถในการแก้ไขปัญหา มีความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ในการพัฒนาผู้เรียนต้องคำนึงถึงหลักพัฒนาการทางสมอง และพหุปัญญา หลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดให้ผู้เรียนต้องได้รับการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ กล่าวคือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ โดยกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นกลุ่มสาระที่มีการจัดการเรียนการสอนเริ่มตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 นั้น โดยกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ประกอบไปด้วย สาระที่ 1 ศาสนา ศิลปะ และจริยธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ และสาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 132)

การจัดการเรียนรู้ เป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ทำให้ผู้เรียนมี พัฒนาการที่เจริญงอกงามทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์สังคม และสติปัญญา (กุลิสรา จิตรขญาวนิช, 2562: 11) ซึ่งโรงเรียนบ้านตึกชุม ตำบลชุมพลบุรี อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ เปิดสอนในระดับชั้นอนุบาล ปีที่ 2 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีนักเรียนทั้งหมด 214 คน โรงเรียนได้จัดทำหลักสูตรการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไว้สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เมื่อได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงดังกล่าว พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ขาดความสนใจที่จะศึกษาจากตำรา ทำให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงน้อย ส่งผลให้นักเรียนมีผลการเรียนเรื่องดังกล่าวอยู่ในเกณฑ์ “พอใช้” นักเรียนไม่เข้าใจแนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จากการสำรวจความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ปีการศึกษา 2565 ของโรงเรียนบ้านตึกชุม พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนแบบแสวงหาความรู้เอง แบบลงมือปฏิบัติแบบรวมกลุ่มมากกว่าการสอนในตำรา (โรงเรียนบ้านตึกชุม, 2565: 5) สอดคล้องกับ (ยุทธนา อาจหาญ, 2551: 111) การสอนแบบร่วมมือเป็นการจัดการเรียนการ

สอนที่ผู้สอนได้จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือให้กับผู้เรียน เป็นกลยุทธ์ทางการสอนที่ประสบผลสำเร็จในทีมขนาดเล็ก ที่ซึ่งนักเรียนมีระดับความสามารถแตกต่างกัน ใช้ความหลากหลายของกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อการปรับปรุงความเข้าใจต่อเนื้อหาวิชา สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มมีความรับผิดชอบไม่เพียงแต่เฉพาะการเรียนรู้ แต่ยังรวมถึงการช่วยเหลือเพื่อนร่วมทีม

จากความสำคัญของปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นนี้ ผู้วิจัยได้เล็งเห็นความสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือให้กับผู้เรียน และพัฒนาผู้เรียนให้มีผลการเรียนที่ดีขึ้น ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษา การจัดการเรียนรู้ เรื่อง การประยุกต์ใช้แนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยวิธีการสอนแบบร่วมมือว่ามีวิธีการอย่างไร ผลการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียนเป็นอย่างไร วิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือนั้น นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับใด โดยวิธีการจัดการเรียนรู้ได้นำเอาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเนื้อหาสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 คือ มาตรฐานที่ ส 3.1 ตัวชี้วัดที่ 2 ประยุกต์ใช้แนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในครอบครัว โรงเรียนและชุมชน ซึ่งปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นหลักการแนวคิดเศรษฐกิจที่ช่วยให้สามารถอุ้มชูตัวเองอยู่ได้ โดยไม่ต้องเดือดร้อน โดยต้องสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจของตนเองให้ดีเสียก่อน เพราะผู้ที่มีอาชีพและฐานะเพียงพอที่จะพึ่งตนเองย่อมสามารถสร้างความเจริญก้าวหน้าและฐานะทางเศรษฐกิจที่สูงขึ้นไปตามลำดับ สุขุม ตันติเวชกุล, (2550: 78) แนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ทรงมีพระราชดำรัสให้แก่ประชาชนชาวไทย ให้มีความพอเพียง พอประมาณ มีเหตุมีผล มีภูมิคุ้มกันที่ดี มีความรู้ คุณธรรม อยู่ทางสายกลาง และไม่ประมาท ดำรงชีวิตให้อยู่รอดปลอดภัย ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ซึ่งหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเน้นการพัฒนาคน เพื่อพัฒนามนุษย์ และเพื่อความยั่งยืน (ปริยานุช พิบูลสรารุณ, 2550: 1-14) ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนโดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือ ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติงานแบ่งกลุ่มย่อย ลงมือปฏิบัติงานแบบกลุ่ม มีความรับผิดชอบช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ส่งเสริมการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ หรือทีม ตามระบอบประชาธิปไตย จนบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งวิธีการสอนแบบร่วมมือช่วยพัฒนาทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือและพัฒนาผู้เรียนให้มีผลการเรียนที่ดีขึ้น นอกจากประโยชน์ต่อผู้เรียนแล้ว ยังมีประโยชน์ต่อผู้สอนในด้านรูปแบบกระบวนการจัดการเรียนการสอน ทำให้ผู้สอนมีรูปแบบในการจัดการเรียนการสอนที่ช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพิ่มศักยภาพในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนมากยิ่งขึ้น และประโยชน์ต่อสถานศึกษา คือ สถานศึกษามีรูปแบบและแนวทางในการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ สามารถนำเอารูปแบบการจัดการการสอนไปใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มี

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดียิ่งขึ้น เป็นการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ให้กับผู้เรียนและทำให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การประยุกต์ใช้แนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยวิธีการสอนแบบร่วมมือ

2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การประยุกต์ใช้แนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยวิธีการสอนแบบร่วมมือ

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การประยุกต์ใช้แนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยวิธีการสอนแบบร่วมมือ

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนบ้านตึกชุม ตำบลชุมพลบุรี อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำนวน 214 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านตึกชุม ตำบลชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ ปีการศึกษา 2566 จำนวน 22 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย เอกสารประกอบการจัดการเรียนรู้ ตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้ระบุขอบข่ายเนื้อหา สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 คือ มาตรฐานที่ ส 3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากร ในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ ตัวชี้วัดที่ ป.5/2 ประยุกต์ใช้แนวคิดของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในครอบครัว โรงเรียนและชุมชน โดยในส่วนตัวชี้วัดระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 คือ ตัวชี้วัด ป.2 ประยุกต์ใช้แนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในครอบครัว โรงเรียนและชุมชน

แบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 เรื่อง ประกอบด้วย แนวคิดและหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง การประยุกต์แนวคิดและหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในครอบครัว โรงเรียนและชุมชน การผลิตสินค้าและบริการในชุมชน

แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การประยุกต์ใช้แนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยวิธีการสอนแบบร่วมมือ จำนวน 6 แผน ใช้เวลาเรียนจำนวน 6 ชั่วโมง ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การประยุกต์ใช้แนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยวิธีการสอนแบบร่วมมือ ก่อนเรียนและหลังเรียนสำหรับผู้เรียน โดยใช้แบบทดสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การประยุกต์ใช้แนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยวิธีการสอนแบบร่วมมือ ประกอบด้วย ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และด้านความพึงพอใจ วัด 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านกระบวนการเรียนรู้ ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผล โดยในด้านการจัดการเรียนรู้นั้น มีแผนการเรียนรู้ 6 แผน ใช้เวลาเรียนจำนวน 6 ชั่วโมง

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาดำเนินการศึกษา โดยมีขั้นตอน ดังนี้

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาจะดำเนินการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านตึกชุม ซึ่งมีขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานดังนี้

1. ขั้นตอนการศึกษา เป็นขั้นตอนที่ผู้ศึกษาได้เตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา และเตรียมพร้อมด้านร่างกายเพื่อการจัดการเรียนรู้
2. ขั้นตอนการศึกษา เป็นขั้นตอนที่จะดำเนินการศึกษาโดยนำเครื่องมือที่ผ่านการหาประสิทธิภาพแล้วไปใช้ในการทดลอง การดำเนินการทดลองจะใช้เวลา 6 ชั่วโมง โดยทำการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียน 1 ชั่วโมง (นอกเวลาที่ใช้ทำการทดลอง) การจัดการเรียนรู้ 6 ชั่วโมง ทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียน 1 ชั่วโมง (นอกเวลาที่ใช้ทำการทดลอง) ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์การจัดการเรียนรู้ เรื่อง การประยุกต์ใช้แนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยวิธีการสอนแบบร่วมมือ โดยใช้สถิติคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. สรุปผลการวิจัย

4.1 การจัดการเรียนรู้ เรื่อง การประยุกต์ใช้แนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยวิธีการสอนแบบร่วมมือ จากการศึกษาการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การประยุกต์ใช้แนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยวิธีการสอนแบบร่วมมือ พบว่าการเรียนการสอนแบบเดิมเป็นการเรียนรู้แบบต่างคนต่างเรียน ผู้เรียนไม่มีปฏิสัมพันธ์กัน ผู้วิจัยจึงได้จัดการสอนแบบร่วมมือ โดยแบ่งกลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ทำงานร่วมกัน ซึ่งผู้สอนเป็นผู้เอื้ออำนวยและชี้แนะให้ผู้เรียนได้มองเห็นทางออกของปัญหา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสังเกต แผนการจัดการเรียนรู้ 6 แผน ใช้เวลาจำนวน 6 ชั่วโมงในคาบ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านกระบวนการเรียนรู้ ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล โดยผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยมีกระบวนการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ผู้สอนชี้แจงกิจกรรมการเรียนการสอน ขั้นที่ 2 ขั้นสอน ผู้สอนอธิบายการเรียนรู้อย่างร่วมมือและแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขั้นสอน ขั้นที่ 3 ขั้นปฏิบัติ แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อย โดยสมาชิกแต่ละกลุ่มมีความสามารถแตกต่างกัน แบ่งหน้าที่รับผิดชอบภายในกลุ่ม ร่วมกันทำงานกลุ่ม นำเสนองานกลุ่ม ประเมินกันเองและครูประเมินการเรียนรู้ และขั้นที่ 4 ขั้นสรุป ผู้สอนสรุปเนื้อหากิจกรรมการเรียนการสอน จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้วยการแบ่งกลุ่มผู้เรียนเป็นกลุ่มเล็กๆ สมาชิกในกลุ่มมีความสามารถแตกต่างกัน ร่วมกันทำงานกลุ่มร่วมกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบต่อกันเองและกลุ่มร่วมกับสมาชิกอื่น ยอมรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม โดยมีเป้าหมายความสำเร็จร่วมกัน

4.2 ผลการวิเคราะห์การทำการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนโดยการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การประยุกต์ใช้แนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยวิธีการสอนแบบร่วมมือ

พบว่านักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนเฉลี่ย เท่ากับ 12.32 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 61.59 และคะแนนการทำแบบทดสอบหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 17.86 คะแนน คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 89.32 ผลต่างคะแนนเฉลี่ยระหว่างการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เท่ากับ 5.55 คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 32.36 เมื่อวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการทดสอบสถิติ T-test แบบ Paired – Sample T- test มีผล ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนโดยการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การประยุกต์ใช้แนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยวิธีการสอนแบบร่วมมือ

การทดสอบ	N	$\bar{X}$	S.D.	t	sig.
ก่อนเรียน	22	12.32	1.96	20.01	.000**
หลังเรียน	22	17.86	1.39		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 $t_{.01,21} = 1.7207$

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การประยุกต์ใช้แนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยวิธีการสอนแบบร่วมมือหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 17.86 ($\bar{X} = 17.86$, S.D. = 1.39) สูงกว่าก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 12.32 ($\bar{X} = 12.32$, S.D. = 1.96)

แสดงว่าผลทดสอบทางการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การประยุกต์ใช้แนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยวิธีการสอนแบบร่วมมือ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3 ระดับความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การประยุกต์ใช้แนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยวิธีการสอนแบบร่วมมือ

การวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้ โดยวิธีการสอนแบบร่วมมือ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การประยุกต์ใช้แนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยวิธีการสอนแบบร่วมมือ

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
ด้านเนื้อหา	4.24	0.67	พึงพอใจมาก
ด้านกระบวนการเรียนรู้	4.34	0.58	พึงพอใจมาก
ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้	4.31	0.64	พึงพอใจมาก
ด้านการวัดและประเมินผล	4.17	0.45	พึงพอใจมาก
รวม	4.23	0.59	พึงพอใจมาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่องการประยุกต์ใช้แนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา

ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยวิธีการสอนแบบร่วมมือ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีความพึงพอใจอันดับที่ 1 คือ ด้านกระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.34$) รองลงมาได้แก่ ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.31$) ด้านเนื้อหา ($\bar{X} = 4.24$) และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 4.17$) ตามลำดับ

5. อภิปรายผลการวิจัย

การจัดการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การประยุกต์ใช้แนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยวิธีการสอนแบบร่วมมือ ดำเนินการจัดการเรียนรู้โดย แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบประเมินความพึงพอใจ ซึ่งพบว่าสามารถนำไปใช้กับการจัดการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

5.1 การจัดการเรียนรู้ เรื่อง การประยุกต์ใช้แนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยวิธีการสอนแบบร่วมมือ

การจัดการเรียนรู้ เรื่อง การประยุกต์ใช้แนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยวิธีการสอนแบบร่วมมือ พบว่า ผู้วิจัยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการชี้แจงกิจกรรมการเรียนการสอน แบ่งกลุ่มย่อย แบ่งหน้าที่ภายในกลุ่ม ร่วมกันทำงานกลุ่ม นำเสนองานกลุ่ม ประเมินกันเองและครูประเมินการเรียนรู้ จากการเรียนการสอนแบบเดิมเป็นการเรียนรู้แบบต่างคนต่างเรียน ผู้เรียนไม่มีปฏิสัมพันธ์กัน ผู้วิจัยจึงได้จัดการสอนแบบร่วมมือ โดยแบ่งกลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ทำงานร่วมกัน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ร่วมกันทำงานกลุ่ม ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งผู้สอนจะเป็นผู้อำนวยความสะดวกและชี้แนะให้นักเรียนได้มองเห็นทางออกของปัญหา ฝึกและเรียนรู้ทักษะสังคม ทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น สนุกสนานกับการเรียนรู้ เข้าใจเนื้อหาวิชาที่เรียนได้ง่ายและส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น สอดคล้องกับ จันทราภรณ์ คำแก้ว (2564: 104) ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT เรื่อง พลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีผลการศึกษาดังนี้ 1) ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT เรื่อง พลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 85.07/85.90 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดย เรื่อง พลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .05 3) ทักษะการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT เรื่อง พลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตย พบว่านักเรียนมีทักษะการทำงานเป็นทีมที่สูงขึ้น 4) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT เรื่อง พลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยได้ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับดีมาก ($X = 9.64$)

5.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การประยุกต์ใช้แนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยวิธีการสอนแบบร่วมมือ

จากการศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การประยุกต์ใช้แนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยวิธีการสอนแบบร่วมมือ จากตารางที่ 6 พบว่านักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนเฉลี่ย เท่ากับ 12.32 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 61.59 และคะแนนการทำแบบทดสอบหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 17.86 คะแนน คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 89.32 ผลต่างคะแนนเฉลี่ยระหว่างการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เท่ากับ 5.55 คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 32.36 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยสอดคล้องกับ เนาวรัตน์ ศิริรักษ์ (2562: 73-77) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะกระบวนการกลุ่ม เรื่อง เคมีพื้นฐานของสิ่งมีชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีผลการศึกษา ดังนี้ 1) การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาชีววิทยาหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ผู้เรียนจะต้องกระตือรือร้น สนใจและร่วมกันทบทวนบทเรียนมากขึ้น มีความพยายามเพื่อจะทำให้ทีมตนเองประสบความสำเร็จในการแข่งขัน ซึ่งจะส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

5.3 ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การประยุกต์ใช้แนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 โดยวิธีการสอนแบบร่วมมือ

นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การประยุกต์ใช้แนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยวิธีการสอนแบบร่วมมือ ผลการวิเคราะห์ค่าคะแนนทั้งหมดมีระดับความพึงพอใจภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ค่าเฉลี่ย 4.23 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ด้านกระบวนการเรียนรู้ ข้อที่ 2 กิจกรรมที่นำมาใช้มีความเหมาะสม ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ได้จริง มีค่าเฉลี่ย 4.34 รองลงมา

คือ ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้ ข้อที่ 3 ภาพประกอบช่วยให้เข้าใจง่ายและเรียนรู้ได้เร็ว มีค่าเฉลี่ย 4.31 รองลงมาคือ ด้านเนื้อหา ข้อที่ 1 กิจกรรมที่นำมาใช้มีความเหมาะสม ช่วยให้ เกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ได้จริง มีค่าเฉลี่ย 4.24 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดการ วัดและประเมินผล ข้อที่ 4 มีค่าเฉลี่ย 4.17 สรุปได้ว่า นักเรียนมีความพึงพอใจของนักเรียน ต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การประยุกต์ใช้แนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระ การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยวิธีการสอนแบบ ร่วมมือ “ระดับมาก” สอดคล้องกับ ณิชา โสภณ ปริญญา ทองสอน และปานเพชร ร่มไทร (2566: 156) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ ร่วมกับการเรียน แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการสื่อสารและเจตคติต่อการเรียนภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดย ใช้การแสดงบทบาทสมมติร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อนหลังเรียนสูง กว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ทักษะการสื่อสารภาษาญี่ปุ่นของ นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้การแสดงบทบาทสมมติร่วมกับการ เรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 3) เจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้การแสดงบทบาทสมมติร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เพื่อนช่วยเพื่อน ภาพรวมคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 ซึ่งอยู่ในระดับดี

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. เนื่องจากผลทดสอบทางการเรียนจากผลการจัดการเรียนรู้ เรื่องการ ประยุกต์ใช้แนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยวิธีการสอนแบบร่วมมือ พบว่านักเรียนมีคะแนน เฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าควรจะได้มีการส่งเสริมให้ผู้สอนนำวิธีการสอนนี้ไปใช้ในการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หรือนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในวิชา อื่น ๆ เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพทางการเรียนให้สูงขึ้น

2. ในการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การประยุกต์ใช้แนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยวิธีการสอนแบบร่วมมือ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นผู้สอนต้องวางแผนในการจัดกลุ่มของ นักเรียนและการจัดสภาพชั้นเรียนให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ร่วมกัน

6.2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือกับเนื้อหาอื่น ๆ หรือระดับชั้นอื่น ๆ เพื่อให้เห็นความแตกต่างหรือความเปลี่ยนแปลงในเรื่องผลทดสอบทางการเรียนและความพึงพอใจต่อการเรียน

2. ควรมีศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในวิชาอื่น ๆ และเพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพทางการเรียนให้สูงขึ้นต่อไป

7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

ผลการวิจัยการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การประยุกต์ใช้แนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยวิธีการสอนแบบร่วมมือ กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นรูปแบบการสอนอย่างมีขั้นตอนผู้สอนเป็นผู้เอื้ออำนวยและชี้แนะให้ผู้เรียนได้มองเห็นทางออกของปัญหา โดยแบ่งกลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ทำงานร่วมกัน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสังเกต แผนการจัดการเรียนรู้ 6 แผน ใช้เวลาจำนวน 6 ชั่วโมงในคาบแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านกระบวนการเรียนรู้ ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล โดยการจัดการเรียนการสอนมี 4 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนเข้าใจ แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มย่อยนั่งล้อมวงกัน ค้นคว้าความหมายและแนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต ร่วมกันศึกษาแล้วนำข้อมูลมาสรุปร่วมกัน สมาชิกแต่ละคนผลัดกันเล่าเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงที่ตนรู้จักให้เพื่อนในกลุ่มฟัง ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลรวมของความหมายและแนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกในกลุ่ม

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปราย ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียงและช่วยกันยกตัวอย่างการประยุกต์ใช้แนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในครอบครัว โรงเรียน และชุมชน ว่าในแต่ละครอบครัวมีการประยุกต์ใช้แนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างไรบ้าง ในโรงเรียนมีการประยุกต์ใช้อย่างไร และในแต่ละชุมชนของนักเรียนมีหรือไม่ ถ้ามีนำไปประยุกต์ใช้อย่างไร

ขั้นที่ 3 ขั้นปฏิบัติ

แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย สมาชิกในกลุ่มมีความสามารถแตกต่างกันเรียนรู้แบบร่วมมือ แบ่งหน้าที่ภายในกลุ่ม ร่วมกันทำงานกลุ่ม นำเสนองานกลุ่ม ประเมิน

กันเองและครูประเมินการเรียนรู้ ตัวแทนกลุ่มนำเสนอความหมายและหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกในกลุ่มและสิ่งที่ต้องปรับปรุง

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปความหมายเศรษฐกิจพอเพียงและแนวคิดของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จากนั้นครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนยังมีข้อสงสัย โดยครูคอยอธิบายให้นักเรียนเข้าใจ และนักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กุลิสรา จิตรขญาวนิช. (2562). **การจัดการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จันทราภรณ์ คำแก้ว. (2564). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT เรื่อง พลเมืองดีในวิถีประชาธิปไตย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. **การศึกษามหาบัณฑิต**. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชาติชาย ม่วงปฐม. (2557). **ทฤษฎีการเรียนรู้การสอน**. คณะครุศาสตร์: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ชมพู สัจจาวาณิช. (2553). ผลการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD โดยชุดการเรียนรู้ เรื่อง บรรยากาศ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- นิตติยา กันหา. (2554). การพัฒนาชุดการเรียนรู้เรื่องศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น จังหวัดบุรีรัมย์กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ณิชา โสภณ, ปริญญา ทองสอน และปานเพชร ร่มไทร. (2566). ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการสื่อสารและเจตคติต่อการเรียนภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. **วารสารมหาจุฬาลงกรณวิชาการ**, 10(2), 156.
- เนาวรัตน์ ศิริรักษ์. (2562). ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะกระบวนการกลุ่ม เรื่อง เคมีพื้นฐานของสิ่งมีชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. **การศึกษามหาบัณฑิต**. มหาวิทยาลัยทักษิณ.

- ประดับศิลป์ ชากำนัน. (2556). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Learning Together: LT ประกอบหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์), 8(2), 271-279.
- ปริญญช พินุลสรารุช. (2556). “ออกแบบการเรียนรู้อย่างไร ให้เด็กเกิดอุปนิสัยพอเพียง” ในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากหลักคิดสู่วิถีปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสยามกัมมาจล.
- ยุทธนา อางหาญ. (2551). การพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่ง วิชาฟิสิกส์ เรื่อง แสงและการมองเห็น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- โรงเรียนบ้านตึกชุม. (2565). หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านตึกชุม. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จังหวัดสุรินทร์.
- สิริวรรณ ศรีพล. (2550). การจัดการเรียนการสอนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุเมธ ตันติกุล. (2550). การนำเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตและประกอบธุรกิจ. รายการโทรทัศน์. กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- อัญชลี ประดับ. (2556). ผลการใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่องการอ่านและการเขียนสะกดคำที่ประสมสระ ลดรูป และสระเปลี่ยนรูป โดยการใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.